

Vraag nr. 20
van 21 december 2004
van mevrouw ELKE ROEX

"Baanbrekend Brussel" – Evaluatie

In het Jaarverslag 2003 van het Vlaams-Brussel-fonds lezen we dat het project "Baanbrekend Brussel", een gemeenschappelijk initiatief van Pro Medicis en de Brusselse Welzijnsraad, enerzijds een antwoord wil bieden op de personeelsbezettingproblemen in de Brusselse welzijns- en gezondheidssector en anderzijds de integratie van Pro Medicis binnen de Brusselse Welzijnsraad beoogt.

De organisaties willen een oplossing bieden aan de problematiek van de moeilijk in te vullen vacatures in de Brusselse socialprofitsector. Het project heeft dan ook een informatieve en educatieve doelstelling : de nieuwe beroepskrachten leren Brussel en het bestaande zorgaanbod kennen.

In het Jaarverslag 2003 staat ook vermeld dat dit tegen eind 2004 zou moeten leiden tot de integratie van Pro Medicis in de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad.

1. Kan de minister per actieterrein van het project "Baanbrekend Brussel" weergeven welke acties concreet genomen zijn ?

De verschillende actieterreinen, zoals geschreven in het jaarverslag van het Vlaams-Brussel-fonds, zijn :

- a) het aantrekken van personeel in de Brusselse socialprofitsector ;
 - b) het behouden van personeel in deze sector ;
 - c) het creëren van positieve beeldvorming over Brussel ;
 - d) het stimuleren van structurele maatregelen ter bevordering van de tewerkstelling in de Brusselse welzijnszorg.
2. Kan de minister concreet cijfermateriaal geven over de bereikte resultaten van deze verschillende acties ? Ik denk bijvoorbeeld aan volgende aspecten.

Hoeveel personeelsleden werden aangetrokken naar aanleiding van initiatieven van Baanbrekend Brussel ?

Hoeveel personeelsleden bleven in de socialprofitsector in Brussel werken naar aanleiding van inspanningen van "Baanbrekend Brussel" ?

Welke structurele maatregelen werden er genomen en wat is het effect ervan op de tewerkstelling in Brussel ?

En dergelijke meer.

3. Is Pro Medicis geïntegreerd in de werking van de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad of zijn daar aanzetten toe gegeven ?

Wat zijn de precieze redenen indien dat niet gebeurt en hoe moet het dan verder met Pro Medicis ?

4. Wordt het project voortgezet, gezien de bereikte resultaten en de integratie van beide projecten ?

Antwoord

Het project "Baanbrekend Brussel" is één luik van een gemeenschappelijk project van de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad (BWR) met als titel "Baanbrekend Brussel-Pro Medicis", waaraan bij ministerieel besluit van 21 oktober 2003 via het Vlaams-Brusselfonds een subsidiebedrag van 146.833 euro werd verleend. Het project wil een antwoord bieden op de personeelsbezettingproblemen in de Brusselse Welzijns- en gezondheidssector. Het nieuwe luik "Baanbrekend" Brussel spitst zich toe op de welzijnssector, terwijl het luik Pro Medicis - dat reeds sinds 1999 bestaat zich verder toelegt op de gezondheidssector.

1. Omdat de economische context sinds de indiening van het project sterk gewijzigd is, werd eerst nagegaan in hoeverre de welzijnssector nog steeds kampt met een tewerkstellingsprobleem. Aan de hand van een aantal parameters werd in kaart gebracht hoe het gemiddelde personeelsbestand er in de welzijnssector op dit moment uit ziet (aantal, woonplaats, scholingsgraad). Eén van de parameters waar bijzondere aandacht werd aan besteed, is de socio-culturele herkomst van de werknemers. Het

in kaart brengen van de diversiteit in het personeelsbestand past trouwens in het diversiteitsplan van de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad. De BWR heeft de opdracht het werkveld rond dit thema te sensibiliseren. Een eerste stap in dit proces is het registreren van de mate waarin de voorzieningen hier reeds werk van maken. Uit onderzoeksresultaten van het Ovallo (allochtone ouderen) is gebleken dat er nood is aan allochtoon personeel in de welzijnssector. De bevraging bij uiteenlopende sectoren – door middel van een vragenlijst – stelde ons in staat om zicht te krijgen op de huidige tewerkstellingssituatie, om van daaruit gerichte acties te formuleren. Ofschoon de resultaten van de bevraging aantonen dat de oorspronkelijke probleemstelling van het project in de huidige economische context – één van conjuncturele vertraging – niet meer van toepassing is, moeten we ons goed realiseren dat de welzijnssector op termijn – zodra de economie weer een opwaartse beweging begint te maken – allicht opnieuw zal te kampen hebben met langdurig oningevulde vacatures en een hoog personeelsverloop. Daarom worden vanuit "Baanbrekend Brussel" een aantal initiatieven genomen die losstaan van de huidige economische context.

Brussel als werk- en woonplaats promoten

Omdat (laatstejaars)studenten uit de sociale richtingen (psychologen, (ortho)pedagogen, maatschappelijk assistenten,...) vaak een langere periode in een welzijnsvoorziening stage moeten lopen, wil "Baanbrekend Brussel" hen stimuleren om hun eerste echte werkervaring op te doen in de Brusselse context. Hiertoe werd een *stagedatabank* ontwikkeld die weldra aan de nieuwe BWR-website zal gekoppeld worden. Rond deze website zal een *promotiecampagne* gevoerd worden via verschillende kanalen (bijvoorbeeld jobkranten, affiches enzovoort). Aansluitend zal op de nieuwe BWR-website ook in een *vacaturedatabank* – toegespitst op welzijnszorg – voorzien worden. Nu reeds wordt de BWR-website als jobkanaal gebruikt, maar het vacatureluik van de site zal beter uitgebouwd worden. Om nieuwe werknemers (inclusief stagiairs) op een aangename manier te introduceren in het Brusselse welzijnslandschap en hen tegelijk ook kennis te laten maken met andere facetten van de grootstad zal de BWR *onthaaldagen* organiseren

met als doel de negatieve beeldvorming over Brussel bij te sturen. In een algemene module zullen de verschillende structuren van het beleid toegelicht worden en zal er aandacht besteed worden aan het sociaal-culturele leven in Brussel. Hiervoor wordt onder andere samengewerkt met Onthaal en Promotie Brussel. De doelgroepenmodules zien er als volgt uit: (1) kinderen en jongeren (en hun ouders), waarin een traject uitgebouwd zal worden over de verschillende leeftijdsfasen heen, (2) mensen geconfronteerd met toenemende uitsluiting, met aandacht voor armoede, etnisch-culturele minderheden,... en (3) mensen geconfronteerd met toenemende zorg door een handicap, ziekte of ouder worden. De start wordt gepland voor 4 maart 2005.

Inspelen op de kenmerken van de Brusselse arbeidsmarkt

Tijdens de afgelopen maanden is duidelijk naar voren gekomen dat taal een belangrijk en typisch knelpunt is van de Brusselse arbeidsmarkt. Daarom wil de BWR in samenwerking met het *Huis van het Nederlands* een *taalproject* opstarten waarin Nederlands op maat aangeboden wordt. Uit de resultaten is gebleken dat de welzijnsorganisaties voor een dergelijk initiatief openstaan. De eerste contacten met het Huis van het Nederlands waren positief. In een volgende fase zal nagegaan worden op welke manier het best gestalte gegeven kan worden aan dit project. Met dit initiatief kan ook gelijktijdig ingespeeld worden op het diversiteitsaspect van de Brusselse arbeidsmarkt. Uit de kwalitatieve analyse is immers gebleken dat taalproblemen de belangrijkste hinderpaal vormen bij het aanwerven van allochtonen.

-
2. Het is onmogelijk om binnen een dergelijk opzet te meten hoeveel personeelsleden aange trokken werden of gebleven zijn onder invloed van de ondernomen acties. Er zijn in een dergelijke onderzoekscontext te veel verwarrende variabelen/oncontroleerbare factoren die een invloed kunnen uitoefenen. Bovendien mag niet uit het oog verloren worden dat de meerderheid van de bovenvermelde acties nu pas zullen geïmplementeerd worden. De projectverantwoordelijken hebben ervoor geopteerd het probleem eerst grondig in kaart te brengen alvorens tot actie over te gaan. De dieperliggen-

de structurele redenen van het tekort aan Nederlandstalig personeel in de sociale sector in Brussel kunnen niet in een handomdraai worden weggewerkt en vereisen sowieso andere dan louter sensibiliseringsmaatregelen.

Wat de werking en efficiëntie van Pro Medicis betreft, werden twee meetindicatoren gehanteerd.

- a) De aanwezigheid (het aantal en de spreiding) van Nederlandstalige huisartsen, specialisten en verplegenden in Brussel, en de tweetaligheid van de Brusselse ziekenhuisdiensten na afloop van het project.

De organisatie maakt zich sterk dat zonder haar tussenkomst "het aantal huisartsen met meer dan 10% zou teruggelopen zijn". Maar deze uitspraak kan moeilijk worden gestaafd. In het algemeen moet worden gesteld dat deze doelstelling nog niet werd gerealiseerd.

- b) Het aantal gelegde contacten aan vraag- en aanbodzijde, zowel wat betreft studenten geneeskunde en verpleegkunde, en huisartsen en specialisten in opleiding, als erkende huisartsen en specialisten, en stagemeesters en diensthoofden in Brusselse ziekenhuizen. Een inventaris van contacten en acties naar overheidsdiensten, universiteiten en andere organisaties ten einde knelpunten op te lossen.

Van de geciteerde meet- en evaluatiefactoren werd voornamelijk aandacht geschonken aan dit tweede luik. De organisatie heeft stageplaatsen gecreëerd, een incentivespakket uitgewerkt, contacten gelegd met het gros van de Vlaamse universiteiten, deelgenomen aan internationale colloquia, een beleidsondersteunde rol gespeeld bij een aantal knelpunten (bv. standpunt over tweede Vlaams ziekenhuis in Brussel),...

3. Vanaf 1 januari 2004 werkten het bestaande project Pro Medicis en het nieuw opgestarte project "Baanbrekend Brussel" samen onder de koepel van de BWR. In artikel 2 van het subsidiebesluit van 21 oktober 2003 werd dit als volgt geformuleerd : "De afstemming van

de werking en de structuur van beide organisaties moet op termijn (eind 2004) kunnen leiden tot een formeel samenwerkingsverband waarbij de integratie van Pro Medicis in de BWR wordt beoogd". De samenwerking tussen de projecten Pro Medicis en "BaanBrekend Brussel" was zowel inhoudelijk als organisatorisch niet vanzelfsprekend en de beoogde definitieve integratie is bijgevolg niet gerealiseerd.

De redenen hiervan hebben te maken met een verschil in bedrijfscultuur tussen de artsen van Pro Medicis en de welzijnswerkers van "Baanbrekend Brussel". Dat vertaalde zich onder andere in het verder behouden van afzonderlijke websites, briefpapier, stuurgroepen,... Slotsom was dat de samenwerkingsovereenkomst werd stopgezet.

4. De BWR wil het thema "tewerkstelling" verder blijven opnemen, geïntegreerd in zijn werking en coördinerende opdracht inzake de Welzijns- en gezondheidszorg in Brussel. Dat betekent dat het project "Baanbrekend Brussel" vanaf dit jaar niet meer rechtstreeks wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Het project Pro Medicis daarentegen wordt wél verder gefinancierd. Op 15 december 2004 werd de nieuwe VZW "Pro Medicis Brussel" opgericht en bij ministerieel besluit van 16 december 2004 werd via het Vlaams-Brussel-fonds een bedrag van 120.000 euro verleend aan die VZW.

Samengevat moet de werking van Pro Medicis in 2005 bestaan uit twee delen: 1) het exhaustief inventariseren van het Nederlandskundige zorgaanbod in Brussel; 2) het voortzetten van sensibileringsacties (in de brede zin van het woord) om het aanbod van Nederlandskundige zorgverstrekkers in Brussel te verhogen en het verlenen van beleidsadviezen terzake.

Voor de Vlaamse Gemeenschap is deel 1 vanaf nu het voornaamste, wat betekent dat de uitbetaling van de subsidie afhankelijk werd gemaakt van de gerealiseerde resultaten op dat vlak. Het is evident dat de opmaak van zo'n inventaris in nauwe samenwerking en voortbouwend op de resultaten van Zorgnet zal moeten gebeuren. Daartoe zal binnenkort een vergadering worden belegd met de relevante actoren.